

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce D.C., bytem X, zastoupeného JUDr. Miroslavem Nyplem, advokátem se sídlem Dukelská 15, 500 02 Hradec Králové, proti žalovanému **Zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu v Pardubicích**, se sídlem Čechovo nábřeží 1791, 530 86 Pardubice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2014, sp. zn. ZKI PA-O-04/12/2014, **t a k t o:**

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Katastrální úřad pro Královéhradecký kraj, Katastrální pracoviště Hradec Králové (dále též pouze „katastrální úřad“) oznámil dopisem ze dne 21. 3. 2013 žalobci a dalším dotčeným osobám, že z úřední povinnosti provedl opravu chyby v katastrálním operátu katastrálního území Hlušice vzniklé zřejmým omylem při vedení katastru, na základě § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (dále jen „starý katastrální zákon“). Oprava chyby spočívala v opravě zákresu pozemkové parcely č. 1 a stavebních parcel č. 5 a č. 199 v souboru geodetických informací (v katastrální mapě parcel) do stavu před zákresem uvedených parcel provedeným dle geometrického plánu č. 995-92-5-502 ze dne 15. 4. 1986 (dále též pouze „GP 995-92-5-502“).

[2] Dne 19. 4. 2013 obdržel katastrální úřad nesouhlas žalobce s opravou, a tak zahájil dle § 8 odst. 5 starého katastrálního zákona správní řízení o opravě chyby v katastrálním operátu. Dne 29. 5. 2013 rozhodl, že se nesouhlasu nevyhovuje a že hranice výše uvedených pozemků zůstávají i nadále geometricky i polohově určeny zobrazením v katastrální mapě dle snímku katastrální mapy tvořící přílohu k tomuto rozhodnutí (tj. ve stavu, který byl v mapě před zákresem GP 995-92-5-502).

[3] Proti tomuto rozhodnutí podala odvolání Střední škola technická a řemeslná Nový Bydžov, kterému vyhověl žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 9. 2013. Žalovaný shledal rozhodnutí katastrálního úřadu věcně nesprávné, a tak jej zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému rozhodnutí. Podle žalovaného provedlo středisko geodézie Hradec Králové zákres GP 995-92-5-502 do mapy evidence nemovitostí v souladu s tehdy platnými právními předpisy. Orgán geodézie se dopustil chyby pouze v tom, že nezaznamenal změny údajů do písemného operátu a nezaevidoval je pod položkou výkazu změn. Žalovaný proto uložil katastrálnímu úřadu, aby v katastrální mapě obnovil zákres hranic podle GP 995-92-5-502, které předtím z mapy odstranil. Zároveň podal podrobný návod, jak má katastrální úřad při obnově zákresu postupovat, neboť zmiňovaný geometrický plán již byl pro obnovu zákresů hranic obvodů budov z technických příčin nepoužitelný.

[4] Katastrální úřad následně dle pokynů žalovaného vyhotovil neměřický záznam č. 243 a dne 4. 12. 2013 rozhodl (rozhodnutím sp. zn. OR-182/2013-602), že po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bude v katastrálním území Hlušice opraveno geometrické a polohové určení hranice předmětných pozemků podle uvedeného neměřického záznamu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný zamítl v záhlaví specifikovaným rozhodnutím. Proti posledně uvedenému rozhodnutí žalovaného nyní žalobce brojí žalobou.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

[5] Žalobce předně namítá, že správní orgány ve svých rozhodnutích zcela pominuly skutečnost, že geometrický plán č. 995-92-5-502 nebyl součástí žádné listiny, která by byla předložena k zápisu do údajů katastru či evidence nemovitostí, a že provedení zákresu dle daného geometrického plánu se uskutečnilo v době, kterou nelze zjistit. Nemohlo se tedy jednat o chybu, která vznikla zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, ani o chybu, která vznikla nepřesností při podrobném vyměření, zobrazení předmětu podrobného měření do katastrální mapy a při výpočtu výměry parcel. Aby mohlo jít o „zřejmý omyl“, muselo by se jednat o chybu zcela jasnou (alespoň odborníkovi na danou oblast). O takovémto omylu lze však stěží hovořit v případě, že není zcela zřejmé, na základě čeho se v katastrálním operátu geometrický plán zcela osamoceně objevil.

[6] Žalobce dále nesouhlasí s tím, že v daném případě došlo k nesouladu evidence nemovitostí se skutečným stavem, a že tedy bylo nutno změny zobrazit v mapě, a to zejména změny v přírodě již uskutečněné, které nelze vrátit do původního stavu. Dle názoru žalobce nedošlo přístavbou k jakýmkoli změnám, které by přímo souvisely s údaji o pozemcích, o které se v daném případě jedná. Geometrický plán nezachycuje změny v geometrickém určení stavebních parcel, které by jakkoli měly vyplývat z uskutečněných přístaveb budov nacházejících se na pozemcích stavebních parcel č. 5 a č. 199.

[7] Byl-li tedy v daném případě předložen – bez jakýchkoli dalších dokladů – geometrický plán, přičemž údaje v tomto plánu byly v nesouladu se skutečným stavem, tj. s údaji v písemném operátu, je postup správních orgánů, které vychází z geometrického plánu jako z dokladu, který obsahuje platné geometrické určení hranic, chybným a tedy nezákonným. Z předložených dokladů nevyplývá důvod, proč byl geometrický plán do údajů katastru založen.

S ohledem na to je dle žalobce stěží akceptovatelné, že v části geometrického plánu je zaznamenáno i to, že „došlo ke zvětšení výměry parcely 100199, zvětšení výměry parc. 105 a zmenšení výměry parc. č. 1 apod.“

[8] Žalobce zároveň zpochybňuje postup katastrálního úřadu a odvolacího správního orgánu, na základě kterého katastrální úřad nemůže již podle geometrického plánu shora citovaného obnovit zákres a z tohoto důvodu má použít jiný geometrický plán, nicméně v podstatě opět vychází z geometrického plánu č. 995-92-5-502.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

[9] Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se velmi důkladně zabýval otázkou, kdy byl zákres GP 995-92-5-502 do mapy evidence nemovitostí proveden. Z údajů na uvedeném geometrickém plánu vyplývá, že byl vyhotoven Geodézií Pardubice, střediskem geodézie pro okres Hradec Králové z důvodů zaměření nového geometrického a polohového určení předmětných pozemků. Při vyhotovení geometrického plánu došlo ke zjištění chyby v zobrazení původní budovy na parcele st. 5 (budova zámku) a zároveň k opravě této chyby novým zobrazením v platné mapě tehdejší evidence nemovitostí. Technickým podkladem pro vyhotovení GP 995-92-5-502 byl záznam podrobného měření změn – polní náčrt z roku 1986, číslo záznamu 67, a dle údajů na tomto záznamu byl zákres v pozemkové mapě proveden dne 14. 4. 1986. Vlastnické vztahy k dotčeným pozemkům se změnou zákresu neměnily, neboť všechny pozemky včetně budov na nich stojících byly v době vyhotovení tohoto geometrického plánu evidovány ve vlastnictví jediného vlastníka, kterým byl československý stát.

[10] Dále je dle žalovaného třeba přihlédnout k tomu, že v období od 1. 4. 1964 do 31. 12. 1992 spadalo vedení evidence nemovitostí pod orgány geodézie, které dle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, měly povinnost zakládat, vést a udržovat evidenci nemovitostí v souladu se skutečným stavem, a to na základě ohlášených změn, místního šetření, popřípadě měření. Zmíněný právní předpis (a prováděcí vyhláška k němu) tak orgánům geodézie zakreslení zjištěných změn v terénu do mapy evidence nemovitostí ukládaly. Teprve od účinnosti starého katastrálního zákona (tj. od 1. 1. 1993) byla stanovena povinnost, aby byl geometrický plán součástí listiny, podle níž má být proveden zápis do katastru nemovitostí, jestliže je třeba předmět zápisu zobrazit do katastrální mapy. Podle názoru žalovaného nebyl důvod opravovat zákres v mapě jenom proto, že předmětný geometrický plán nebyl součástí žádné listiny. V daném případě se jednalo o vyšetřený a v terénu zaměřený stav, který byl zakreslen do pozemkové mapy jako součást měřického operátu v době platnosti evidence nemovitostí. Podle § 29 odst. 1 a 2 starého katastrálního zákona se pak operát evidence nemovitostí považoval za katastrální operát a nemovitosti byly v katastru evidovány podle dosavadních předpisů, pokud nebyly dotčeny změnou za účinnosti tohoto zákona. Jelikož žádná změna ohledně zákresu stavebních parcel v katastru neproběhla, nebyl zde ani důvod ke změně.

[11] Podle názoru žalovaného postrádá logiku rovněž tvrzení žalobce, podle nějž „nedošlo přístavbou k jakýmkoliv změnám, které by přímo souvisely s údaji o pozemcích, o které se v daném případě jedná“. Pro citované tvrzení nepodává žalobce žádné důkazy, které by jeho závěry odůvodňovaly. Žalovaný je naopak přesvědčen, že správní spis obsahuje dostatek listinných důkazů (tj. vedle GP 995-92-5-502 též geometrické plány č. 114-87/93 a č. 118-97/96 založené v měřické dokumentaci katastrálního úřadu) svědčících o tom, že ke změně údajů o pozemcích došlo, čímž jsou míněny změny geometrického a polohového určení parcel a s tím související změny výměr parcel oproti stavu před zákresem GP 995-92-5-502 do pozemkové mapy.

[12] K žalobnímu bodu, v němž žalobce vyjádřil pochybnost ohledně obnovení zákresu parcel v katastrální mapě za použití GP 118-97/96 a GP 995-92-5-502, žalovaný uvedl, že pro katastrální území Hlušice již v současné době platí digitalizovaná katastrální mapa, tj. mapa vedená v počítačové podobě, a proto výsledky měřičských podkladů pro provádění změn v souboru geodetických informací katastrálního operátu musí být uvedeny v závazném souřadnicovém systému Jednotné trigonometrické sítě katastrální [dle § 47 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále jen „nový katastrální zákon“)]. Jelikož původní GP 995-92-5-502 daná kritéria nesplňuje, je pro obnovení zákresu hranic, které byly z mapy odstraněny, jako měřičský podklad z technických příčin nepoužitelný. Katastrální úřad proto vyhotovil neměřický záznam č. 243 jako nový měřičský podklad pro zápis změn do katastrální mapy, přičemž k provedení zákresu hranic použil údajů GP 118-97/96, který již byl vyhotoven v závazném souřadnicovém systému. Jednalo se o geometrický plán „pro restituční řízení“, který však dosud nebyl v katastru realizován. Tento geometrický plán dokumentuje výsledky šetření a měření ohledně hranic předmětných pozemků a katastrální úřad je oprávněn výsledky zeměměřických činností pro účely katastru využít [dle § 74 odst. 1 vyhlášky Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále jen „nová katastrální vyhláška“)].

IV. Posouzení věci krajským soudem

[13] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). O věci samé rozhodl bez nařízení jednání; žalobce vyslovil s takovým projednáním věci výslovný souhlas, žalovaný se k výzvě předsedy senátu zaslané dle § 51 odst. 1 s. ř. s. nevyjádřil.

[14] Ze spisové dokumentace předložené žalovaným krajský soud zjistil, že katastrální úřad oznámil dopisem ze dne 21. 3. 2013 žalobci a dalším dotčeným osobám, že z úřední povinnosti provedl opravu chyby v katastrálním operátu katastrálního území Hlušice vzniklé zřejmým omylem při vedení katastru. Oprava chyby spočívala v opravě zákresu pozemkové parcely č. 1 a stavebních parcel č. 5 a č. 199 v souboru geodetických informací (v katastrální mapě parcel) do stavu před zákresem uvedených parcel provedeným v minulosti dle geometrického plánu č. 995-92-5-502.

[15] V odůvodnění následného rozhodnutí o nesouhlasu žalobce s touto opravou (rozhodnutí ze dne 29. 5. 2013) katastrální úřad uvedl, že při tvorbě digitalizované katastrální mapy zjistil, že v analogové mapě katastru (na plastové fólii) byl v blíže nezjištěné době proveden zákres na základě GP 995-92-5-502, ačkoliv tento geometrický plán nebyl nikdy součástí listiny, která by byla předložena k zápisu do údajů katastru či evidence nemovitostí. Jednalo se přitom o zákres změny hranice parcel st. 5 a st. 199 zaměřením skutečného stavu obvodu budovy v terénu. V souboru popisných informací (dále též „SPI“) byla naproti tomu u parcel st. 199 a st. 5 evidována minimálně od roku 1980 výměra, ze které GP 995-92-5-502 vycházel, tj. u parcely st. 5 výměra 2204 m² a u parcely st. 199 výměra 729 m². Se stejnou výměrou byly parcely dosud evidovány v SPI. U dotčených parcel tedy dle katastrálního úřadu nedošlo k žádné doložené změně, pouze byl neoprávněně proveden zákres GP 995-92-5-502. Tento rozpor mezi SPI a souborem geodetických informací (dále též „SGI“) katastru správní orgán opravil výše uvedeným postupem s tím, že takto evidovaný stav je možné změnit až po předložení podkladů opravňujících změnu.

[16] Střední škola technická a řemeslná Nový Bydžov (jakožto právnická osoba s právem hospodaření se svěřeným majetkem Královéhradeckého kraje ke stavebním parcelám st. 5 a st. 199) v odvolání proti výše uvedenému rozhodnutí katastrálního úřadu namítla, že během

osmdesátých let minulého století byly k původní budově č. p. 1 (postavené na pozemku st. p. 5) přistavěny různé přístavby a nástavby a celý komplex budov byl vždy evidován jako budova č. p. 1. V roce 1986 byl skutečný stav budov zakreslen do geometrického plánu č. 995-92-5-502, který byl následně zaevidován do evidence nemovitostí. Tento stav byl také v katastru nemovitostí evidován do roku 2013. Orgán geodézie ale učinil zřejmou chybu – geodetické informace sice uvedl do souladu s oznámeným geometrickým plánem, popisné informace však zůstaly nepřesné. Tato chyba by tedy měla být odstraněna opačným postupem (oproti postupu, který zvolil katastrální úřad), tj. tím, že popisné informace vztahující se k předmětným nemovitostem budou uvedeny do souladu s předmětným geometrickým plánem.

[17] Žalovaný danému odvolání vyhověl rozhodnutím ze dne 3. 9. 2013. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se podrobně zabýval povahou GP 995-92-5-502, na jehož základě došlo ke spornému zákresu parcel do katastru, respektive evidence nemovitostí. Dovedl přitom, že středisko geodézie Hradec Králové provedlo předmětný zákres dne 14. 4. 1986 a učinilo tak v souladu s tehdy platnými právními předpisy.

[18] V období od 1. 4. 1964 do 31. 12. 1992 totiž spadalo vedení evidence nemovitostí pod orgány geodézie, které dle zákona o evidenci nemovitostí měly povinnost zakládat, vést a udržovat evidenci nemovitostí v souladu se skutečným stavem, a to na základě ohlášených změn, místního šetření, popřípadě měření. Současně se zákonem o evidenci nemovitostí nabyla účinnosti prováděcí vyhláška Ústřední správy geodézie a kartografie k zákonu o evidenci nemovitostí č. 23/1964 Sb. (dále jen „vyhláška č. 23/1964 Sb.“). Podrobnější úpravu vyhotovování geometrických plánů a vytyčování hranic pozemků, které orgány geodézie zajišťovaly, pak obsahovala směrnice Českého úřadu geodetického a kartografického č. 4000/1975-22, registrovaná v částce 28/1975 Sbírky zákonů (dále jen „směrnice č. 4000/1975-22“). Směrnice č. 4000/1975-22 orgánům geodézie v souvislosti s vyhotovováním geometrického plánu ukládala „*změny, které byly vyšetřeny a zaměřeny pro vyhotovení plánu, zobrazit v pozemkové mapě definitivním způsobem (např. tuší, rytinou apod.), jde-li o změny v přírodě již uskutečněné, které nelze vrátit do původního stavu*“ [§ 2 odst. 2) směrnice] a „*změny obsažené v plánech promítnout do písemného operátu evidence nemovitostí ihned, jde-li o změny v přírodě již uskutečněné*“ [§ 11 odst. 1) směrnice].

[19] Podle žalovaného je nepochybné, že zaměření změněného obvodu budov v důsledku stavebních změn (přístavby, nástavby apod.) lze považovat za změny v přírodě uskutečněné, které nelze vrátit do původního stavu, a proto měly být jak zakresleny do mapy, tak zaznamenány do písemného operátu. Změněný zákres parcel st. 5, st. 199 a p. č. 1, který odrážel skutečný stav v terénu, tedy nebyl v rozporu s tehdejšími právními předpisy a jako takový se následně stal (v souladu s § 29 odst. 1 starého katastrálního zákona) obsahem katastrálního operátu. Orgán geodézie se nicméně dopustil chyby, jestliže nezaznamenal změny údajů do písemného operátu a nezaevidoval je pod položku výkazu změn.

[20] Žalovaný dále katastrálnímu úřadu vyčetl, že se v odůvodnění svého rozhodnutí vůbec nezabýval, zda jsou naplněny podmínky pro provedení opravy geometrického a polohového určení vlastnických hranic stanovené v § 52 odst. 3 a 4 vyhlášky Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stará katastrální vyhláška“).

[21] Žalovaný uzavřel, že katastrální úřad by měl po vrácení spisu v katastrální mapě obnovit zákres hranice dle GP 995-92-5-502, které byly z mapy odstraněny. To však již nebylo možné, neboť uvedený geometrický plán byl pro obnovu zákresů hranic obvodů budov

z technických příčin nepoužitelný. Zaměření bylo totiž provedeno pouze na podkladě oměrných měř bez polohového ukotvení k ostatním předmětům měření. Žalovaný tak katastrální úřad podrobně instruoval, jak má za dané situace zákres hranic provést – stručně řečeno, použit k tomu měl údajů geometrického plánu č. 118-97/96, který již byl vyhotoven v závazném souřadnicovém systému, zároveň měl před provedením obnoveného zákresu ověřit polohu několika lomových bodů budov na st. 5 a p. p. č. 1 měřením v terénu.

[22] Katastrální úřad poté vyhotovil neměřický záznam č. 243, ve kterém připravil návrh nového zobrazení i výměr dotčených parcel. Dne 4. 12. 2013 pak rozhodl, že po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bude v katastrálním území Hlušice opraveno geometrické a polohové určení hranice předmětných pozemků podle uvedeného neměřického záznamu. K výsledku měření v terénu katastrální úřad uvedl, že v případě jednoho bodu u budovy na st. 199 bylo zjištěno překročení mezní odchylky, což může mít mnoho důvodů (např. stavební úpravy provedené v mezidobí od vyhotovení geometrického plánu č. 118-97/96 a měření provedeného v rámci záznamu podrobného měření změn 243, chybné původní zaměření v geometrickém plánu 118-97/96 atd.). Přes zjištěné překročení mezní odchylky na jednom kontrolně zaměřeném bodu katastrální úřad usoudil, že v údajích katastru musí být po provedení opravy nadále evidován stav, který je doložen geometrickými plány č. 118-97/96 a č. 995-92-5-502. Jiný podklad k provedení změn totiž katastrální úřad nemá k dispozici a ani takový podklad neexistuje. Pokud by mělo dojít k uvedení evidovaného stavu do souladu se skutečným stavem v terénu, bylo by nutné předložit katastrálnímu úřadu nový geometrický plán.

[23] Žalovaný následně potvrdil závěry katastrálního úřadu žalobou napadeným rozhodnutím.

[24] Lze tedy shrnout, že předmětem soudního přezkumu v nynějším řízení je rozhodnutí o opravě chyby v katastrálním operátu. Správní orgán I. stupně přitom rozhodoval na základě § 8 starého katastrálního zákona a § 52 staré katastrální vyhlášky, zatímco žalovaný v řízení o odvolání proti poslednímu rozhodnutí katastrálního úřadu ve věci (tj. proti jeho rozhodnutí ze dne 4. 12. 2013) již rozhodoval podle § 36 nového katastrálního zákona a podle nové katastrální vyhlášky.

[25] Podle § 8 odst. 1 písm. a) starého katastrálního zákona katastrální úřad na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví chybné údaje katastru, které vznikly „zřejmým omylem při vedení a obnově katastru“. Podle § 8 odst. 4 téhož zákona katastrální úřad následně doručí oznámení o provedené opravě nebo o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu, vlastníkově a jinému oprávněnému. Sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastník nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci. Proti rozhodnutí je možno podat odvolání k zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu, v jehož obvodu je dotčená nemovitost (§ 8 odst. 5 cit. zákona). Nový katastrální zákon upravuje proces opravy chyby v katastrálním operátu ve svém § 36, a to v zásadě shodným způsobem (v některých drobnostech se nová úprava oproti úpravě dle starého katastrálního zákona odlišuje, ty však nejsou podstatné pro nynější věc).

[26] Účelem institutu opravy chyby v katastrálním operátu je odstranění rozporu mezi jednotlivými částmi katastrálního operátu, nikoliv rozporu evidovaných údajů se skutečným stavem. Jde tedy o nápravu stavu, kdy údaje zapsané v katastru neodpovídají obsahu v operátu založených podkladů, na jejichž základě se takové údaje obsahem katastru staly. Nutno dodat, že rozhodnutí katastrálních úřadů o opravě chyby v katastrálním operátu nezasahují konečným způsobem do sféry hmotněprávních oprávnění a povinností účastníků řízení, tedy nezpůsobují vznik, změnu nebo zánik právních vztahů k nemovitostem. Taková rozhodnutí

mají pouze evidenční účinky, neřeší konečným způsobem otázku, kdo má jaký právní vztah k určité nemovitosti. Řízení o opravě chyby v katastrálním operátu neslouží k řešení sporů ohledně existence právních vztahů k nemovitostem, řešení těchto sporů přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení (viz Barešová, E. et al. *Katastrální zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, str. 304; srov. také četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 – 103, ze dne 5. 9. 2012, č. j. 1 As 43/2012 – 55, nebo ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 90/2012 – 65).

[27] K výkladu neurčitého pojmu „zřejmý omyl“ obsaženého v § 8 odst. 1 písm. a) starého katastrálního zákona [a v § 36 odst. 1 písm. a) nového katastrálního zákona] lze odkázat na výše zmíněný rozsudek č. j. 1 As 40/2007 – 103, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že daný pojem je potřeba „vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti – zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený) tak omyl právní (error iuris – např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Tento omyl bude přitom pravidelně způsoben činností pracovníka katastru. Omyl je totiž charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či povodně: zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu).“

[28] V posuzované věci katastrální úřad nejprve provedl opravu chyby katastru, kterou spatřoval v zákresu pozemkové parcely č. 1 a stavebních parcel č. 5 a č. 199 (v operátu katastrálního území Hlušice) v katastrální mapě provedeném v roce 1986 dle geometrického plánu č. 995-92-5-502. Katastrální úřad tedy změnil zákres uvedených parcel tak, aby odpovídal stavu před jejich zákresem provedeným v minulosti na základě GP 995-92-5-502. V následně vedeném správním řízení, zahájeném dle § 8 odst. 5 starého katastrálního zákona, však žalovaný shledal popsáný postup katastrálního úřadu nesprávným. Podle žalovaného provedlo středisko geodézie Hradec Králové zákres GP 995-92-5-502 do mapy tehdejší evidence nemovitostí v souladu s v dané době platnými právními předpisy, a tak nebyl důvod tento zákres odstraňovat. Vázán právním názorem žalovaného pak katastrální úřad vydal nové rozhodnutí ve věci, jehož cílem tak bylo opravit chybu katastru vzniklou opravou prvotní (domnělé) chyby.

[29] Primární otázkou, kterou si krajský soud v nynějším řízení musí zodpovědět, tedy je, zda středisko geodézie Hradec Králové provedlo zákres výše uvedených parcel v mapě někdejší evidence nemovitostí v souladu s tehdy platnými právními předpisy (respektive zda tomuto závěru svědčí v katastrálním operátu založené podklady). Pokud tomu tak bylo, pak katastrální úřad neměl důvod přistoupit k odstranění zákresu těchto parcel provedeného dle geometrického plánu č. 995-92-5-502.

[30] Zákon o evidenci nemovitostí v § 3 stanovil, že evidence nemovitostí zakládaly, vedly a udržovaly v souladu se skutečným stavem orgány Ústřední správy geodézie a kartografie zřízené v okresech, tzv. „orgány geodézie“. Podle § 4 odst. 1 téhož zákona orgány geodézie udržovaly evidenci nemovitostí v souladu se skutečným stavem na základě ohlášených změn, místního šetření, popřípadě měření, a za součinnosti orgánů, organizací a občanů, jichž se týkalo. Dle § 5 odst. 3 vyhlášky č. 23/1964 Sb. orgány geodézie prováděly změny v operátech evidence nemovitostí z úřední povinnosti na základě listin, návrhů a oznámení orgánů, organizací a občanů, jakož i dalších podkladů uvedených v § 4 odst. 1 a 2 zákona o evidenci nemovitostí.

[31] Z uvedeného (stejně jako z výše citovaného znění směrnice č. 4000/1975-22) je patrné, že pokud orgán geodézie při zaměření nového geometrického a polohového určení pozemkové parcely č. 1 a stavebních parcel č. 5 a č. 199 provedeného v roce 1986 zjistil, že došlo ke změně ve výměře uvedených parcel oproti stavu dosud zaznamenanému v evidenci nemovitostí, byl nejen oprávněn, ale přímo povinen bez dalšího provést změnu v operátech evidence nemovitostí a uvést je do souladu se stavem takto zjištěným.

[32] Krajský soud se tedy plně ztotožňuje se závěrem žalovaného, že v roce 1986 došlo k zákresu změn ve výměře předmětných parcel v souladu s tehdy platnými právními předpisy a že údaje takto zapsané v evidenci nemovitostí (a následně v katastru nemovitostí) měly oporu v podkladech založených v operátu (v záznamu podrobného měření změn – polním náčrtu z roku 1986, číslo záznamu 67 a v GP 995-92-5-502). Vzhledem k tomu, že dle § 29 odst. 1 starého katastrálního zákona se ode dne účinnosti uvedeného zákona (tj. od 1. 1. 1993) operát evidence nemovitostí považoval za katastrální operát, nebyl žádný důvod k tomu, aby katastrální úřad v roce 2013 provedl postupem podle § 8 odst. 1 téhož zákona odstranění tohoto zákresu. Existující rozpor v souboru geodetických informací a souboru popisných informací katastru (vzniklý tím, že orgán geodézie opomněl zanést změnu ve výměře parcel rovněž do popisných informací evidence nemovitostí) měl katastrální úřad odstranit přesně opačným způsobem, tj. opravou chyby v souboru popisných informací katastru.

[33] Námitky žalobce zpochybňující závěr, podle něž byl geometrický plán č. 995-92-5-502 dostatečným podkladem pro zákres výše popsanych změn (blíže viz bod [5] výše), shledal krajský soud nedůvodnými. Ze záznamu podrobného měření změn – polního náčrtu z roku 1986, číslo záznamu 67 (který byl podkladem pro vyhotovení GP 995-92-5-502) je patrné, že k předmětnému zákresu v pozemkové mapě došlo dne 14. 4. 1986. V této době přitom nebylo nutné, aby uvedený polní náčrt a geometrický plán byly součástí listin, které by byly předloženy k zápisu do údajů evidence nemovitostí.

[34] Nedůvodná je také námitka žalobce, že nemohlo jít o „zřejmý omyl“ při vedení katastru. Podle napadeného rozhodnutí žalovaného představoval zřejmý omyl při vedení katastru ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) starého katastrálního zákona, respektive ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) nového katastrálního zákona, postup katastrálního úřadu, který v roce 2013 odstranil zákres provedený v katastrální mapě na základě GP 995-92-5-502. Tento postup katastrálního úřadu byl zcela zjevně chybný a soud nemá pochyb o tom, že naplňuje znaky pojmu „zřejmý omyl“, jak jej blíže rozvádí výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 40/2007 – 103.

[35] Žalobce dále namítá, že přístavby provedené v minulosti na budovách nacházejících se na sporných parcelách nebyly takového rázu, že by založily nesoulad mezi stavem zachyceným původně v evidenci nemovitostí (tj. před provedením zákresu GP 995-92-5-502) a skutečným stavem (viz bod [7] výše). To je však otázka, kterou krajskému soudu nepřísluší v nynějším řízení jakkoliv posuzovat. Jak již soud uvedl výše, účelem institutu opravy chyby v katastrálním operátu je toliko odstranění rozporu mezi jednotlivými částmi katastrálního operátu. Správní orgány v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu nemohou posuzovat soulad evidovaných údajů se skutečným stavem, či dokonce zkoumat, zda stav zachycený v listinách založených v katastrálním operátu odpovídal skutečnému stavu někdy v minulosti. Tím méně to může činit soud v následném přezkumném soudním řízení. Jedinou relevantní otázkou je, zda listiny založené ve správním spisu svědčí o tom, že došlo ke změně výměr parcel oproti stavu před zákresem GP 995-92-5-502 do pozemkové mapy. Náhledem do těchto listin (např. do záznamu podrobného měření změn – polního náčrtu z roku 1986, číslo záznamu 67) pak lze jednoduše ověřit, že o takové změně svědčí.

[36] Žalobce zpochybnil rovněž závěr žalovaného, podle nějž obnovení zákresu hranic parcel podle stavu plynoucího z GP 995-92-5-502 již nebylo možné provést pouze na základě tohoto geometrického plánu. S obdobnou námitkou uplatněnou žalobcem ve správním řízení se žalovaný podrobně vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž konstatoval, že „GP 995-92-5-502 není z technických příčin použitelný pro obnovení zákresu hranic obvodů budov na stavebních parcelách st. 5 a st. 199 v katastrální mapě. Od vyhlášení platnosti obnoveného operátu ke dni 22. 8. 2013 má katastrální mapa pro katastrální území Hlušice digitální formu, což znamená, že je vedena počítačovými prostředky v systému S-JTSK ve vztahném měřítku 1 : 1 000 (ust. § 4 vyhlášky č. 357/2013 Sb.). Za této situace nezbylo než pro obnovení zákresu využít též údajů geometrického plánu č. 118-97/96 založeného v měřické dokumentaci katastrálního úřadu, který byl dle záznamu podrobného měření změn č. 118 vyhotoven v závazném souřadnicovém systému S-JTSK. Možnost využití výsledků zeměměřických činností katastrálním úřadem je nyní zakotvena v ust. § 74 katastrální vyhlášky (dříve v ust. § 67 vyhlášky č. 26/2007 Sb.). Jedná se o geometrický plán vyhotovený v roce 1996, který je označen jako geometrický plán pro restituční řízení, jenž obsahuje mimo jiné zaměření parcel p.p.č. 1, st. 5 a st. 199 (...) Zápisem údajů o geometrickém určení pozemků dle neměřického záznamu č. 243 dojde k opravě chyb v zobrazení hranice předmětných parcel v katastrální mapě.“ Krajský soud shledal uvedené vysvětlení žalovaného srozumitelné a smysluplné. Vzhledem k tomu, že žalobce neuvádí, jakého konkrétního pochybení se správní orgány v tomto bodě měly dopustit, považuje soud za dostatečné odkázat na závěry žalovaného.

[37] Na závěr krajský soud podotýká, že mu není zcela zřejmé, v čem přesně dle žalobce došlo v důsledku napadeného rozhodnutí žalovaného k zásahu do jeho práv. Správní řízení zahájil žalobce svým nesouhlasem s opravou chyby v katastrálním operátu, kterou mu katastrální úřad oznámil dopisem ze dne 21. 3. 2013. Žalovaný následně zaujal stanovisko, podle nějž katastrální úřad skutečně pochybil a instruoval jej, jak obnovit (v rámci možností) stav, který v katastru panoval před prvotním zásahem katastrálního úřadu. Proti takovému výsledku však žalobce rovněž brojí. Pokud se žalobce domnívá, že nyní v katastru evidovaný stav neodpovídá (k jeho újmě) skutečnému stavu, pak musí usilovat o nápravu jiným způsobem, např. podáním návrhu dle § 29 odst. 1 nového katastrálního zákona.

V. Závěr a náklady řízení

[38] Krajský soud tedy shledal všechny žalobcem uplatněné námitky nedůvodné. Vzhledem k tomu, že v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou, podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[39] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 24. června 2015

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu